

VENITUL MINIM DE INCLUZIUNE

Cadru legislativ:

LEGEA nr. 196 din 31 octombrie 2016 privind venitul minim de incluziune

HOTĂRÂREA nr. 1.154 din 16 septembrie 2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune

Se instituie venitul minim de incluziune beneficiu de asistență socială, acordat persoanelor singure sau familiilor vulnerabile, în scopul prevenirii și combaterii sărăciei și riscului de excluziune socială.

Venitul minim de incluziune se compune din una sau mai multe din următoarele categorii de ajutoare financiare:

- a) ajutor de incluziune;
- b) ajutor pentru familia cu copii;

Beneficiari

Sunt eligibile pentru acordarea venitului minim de incluziune familia și persoana singură ale căror venituri nete lunare ajustate sunt de până la:

- a) **700 lei/membru de familie, pentru solicitanții de ajutor de incluziune și ajutor pentru familia cu copii;**
- b) **275 lei/membru de familie, pentru solicitanții de ajutor de incluziune, exclusiv, cu excepția persoanei vârstnice pentru care nivelul maxim este de 400 lei;**
- c) **700 lei/membru de familie, pentru solicitanții de ajutor pentru familia cu copii, exclusiv;**

Coeficientul de echivalență – (1) pentru persoana singură și pentru reprezentantul legal al familiei, dimensiunea familiei (suma dintre coeficientul de echivalență corespunzător reprezentantului familiei – 1 și 0,5 pentru fiecare din membrii familiei) și venitul net lunar ajustat (obținut din împărțirea venitului total net al familiei la dimensiunea familiei), pentru calcularea pragului de acordare și a sumelor acordate ca ajutor pentru incluziune sau ajutor pentru familie.

Sume acordate

Suma acordată lunar ca ajutor de incluziune va fi de maxim

- 275 lei, pentru persoana singură fără venituri (14 ore de munca)
- 400 lei, pentru persoana singură fără cu vârsta de peste 65 ani, fără venituri
- 413 lei, pentru familia compusă din două persoane (275 lei * 1,5 dimensiunea familiei), (21 ore)
- 550 lei, pentru familie compusă din trei persoane (275 lei * 2 dimensiunea familiei), (28h)
- 688 lei, pentru familie compusă din patru persoane (275 lei * 2,5 dimensiunea familiei), (35h)

- 825 lei, pentru familia compusă din cinci persoane (275 lei * 3 dimensiunea familiei), (42h)

Suma acordată ca ajutor pentru familia cu copii este stabilit în funcție de nivelul venitului net lunar ajustat și numărul de copii din familie, respectiv:

Pentru familia cu venituri nete lunare ajustate de până la 275 de lei/lună, cuantumul lunar al ajutorului pentru familia cu copii este:

- 107 lei, pentru familia cu un copil;
- 214 lei, pentru familia cu 2 copii;
- 321 de lei, pentru familia cu 3 copii;
- 428 de lei, pentru familia cu 4 copii sau mai multi.

Pentru familia monoparentală cu venituri nete lunare ajustate de până la 275 de lei/lună, cuantumul lunar al ajutorului pentru familia cu copii este:

- 120 de lei, pentru familia cu un copil;
- 240 de lei, pentru familia cu 2 copii;
- 360 de lei, pentru familia cu 3 copii;
- 480 de lei, pentru familia cu 4 copii sau mai multi.

Pentru familiile care au un venit net lunar ajustat cuprins între 276 de lei/lună și 700 de lei inclusiv, cuantumul lunar al ajutorului pentru familia cu copii este:

- 85 de lei, pentru familia cu un copil;
- 170 de lei, pentru familia cu 2 copii;
- 255 de lei, pentru familia cu 3 copii;
- 340 de lei, pentru familia cu 4 copii sau mai multi

Pentru familiile monoparentale care au un venit net lunar ajustat cuprins între 276 de lei/ lună și 700 de lei inclusiv, cuantumul lunar al ajutorului pentru familia cu copii este:

- 110 lei, pentru familia cu un copil;
- 215 lei, pentru familia cu 2 copii;
- 325 de lei, pentru familia cu 3 copii;
- 430 de lei, pentru familia cu 4 copii sau mai multi

*Dacă din calcul rezultă o sumă mai mică de 50 de lei, atunci se acordă 50 de lei.

Pentru calculul venitului net lunar ajustat se iau în considerare toate sumele primite/realizate de persoana singură, respectiv de fiecare membru al familiei în luna anterioară solicitării VMI, cu excepția următoarelor venituri:

- sumele primite cu titlu de prestații sociale în baza Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- alocația de stat pentru copii acordată în baza Legii nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată, cu modificările ulterioare;
- sumele acordate ca burse sau alte forme de sprijin financiar destinate exclusiv pentru susținerea educației preșcolarelor, elevilor și studenților, prin programe ale Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, altor instituții publice și private, inclusiv organizații neguvernamentale;
- sumele primite din activitatea desfășurată ca zilier, în condițiile Legii nr. 52/2011 privind exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele obținute în calitate de prestator casnic în baza Legii nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic;
- sumele primite de persoanele apte de muncă din familie ca urmare a participării la programe de formare profesională organizate în condițiile legii, dacă acestea nu au titlu de venituri salariale;
- sumele primite ocazional din partea unor persoane fizice ori juridice, precum și sumele cu titlu de ajutor de urgență primite de la bugetul de stat sau local.
- stimulentele educaționale acordate potrivit prevederilor Legii nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate, republicată, sub formă de tichet social pentru stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor proveniți din familii defavorizate;
- sumele ocazionale acordate de la bugetul de stat sau bugetele locale cu caracter de despăgubiri ori sprijin financiar pentru situații excepționale;
- ajutorul pentru încălzirea locuinței și suplimentul pentru energie acordate în baza Legii nr. 226/2021, cu modificările ulterioare;
- indemnizația lunară de hrană acordată în baza Legii nr. 584/2002 privind măsurile de prevenire a răspândirii maladiei SIDA în România și de protecție a persoanelor infectate cu HIV sau bolnave de SIDA, cu modificările și completările ulterioare, și indemnizația lunară de hrană prevăzută de Legea nr. 302/2018 privind măsurile de control al tuberculozei;
- sumele primite cu titlu de sprijin, asigurate din bugetul de stat sau fonduri nerambursabile, acordate în baza legii sau în baza programelor operaționale aprobate.

Documente necesare

- Venitul minim de incluziune se acordă în baza unei singure cereri formulate de solicitant însoțită de acte doveditoare.
- Formularul standard de cerere VMI, care conține date privind solicitantul și date privind componența familiei;
- Notificare privind prelucrarea datelor cu caracter personal
- Declarația pe propria răspundere;
- Angajamentul de plată (pentru situațiile în care se pot constata drepturi acordate necuvenit);

- Actul de identitate al solicitantului și al membrilor familiei (buletin/carte de identitate, certificate naștere);
- Adeverințe de venit pentru toate sursele de venit;
- Certificat de naștere pentru fiecare copil;
- Certificatul de deces pentru oricare membru decedat al familiei;
- Dovada școlarizării pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 3 și 16 ani;

Alte documente specifice situației solicitantului/beneficiarului:

1. contractul privind deținerea imobilului în care locuiesc,
2. facturi privind sursele de energie folosite,
3. certificatul de căsătorie,
4. hotărârea judecătorească de încredințare/ încuviințare a vederea adopției, potrivit legii.
5. hotărârea judecătorească sau, după caz, hotărârea comisiei pentru protecția copilului pentru măsura plasamentului, potrivit legii,
6. hotărârea judecătorească prin care se dispune delegarea temporară a autorității părintești către persoana desemnată, conform prevederilor art. 104 și art. 105 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
7. decizia directorului general al direcției generale de asistență socială și protecția copilului sau, după caz, hotărârea judecătorească pentru măsura plasamentului în regim de urgență, potrivit legii;
8. hotărârea judecătorească de instituire a tutelei sau, după caz, dispoziția autorității tutelare, potrivit legii;
9. actul doveditor care atestă calitatea de reprezentant legal al persoanei minore lipsite de capacitate deplină de exercițiu al drepturilor civile, respectiv părinte, tutore, curator, altă persoană desemnată reprezentant legal prin decizia directorului general al direcției generale de asistență socială și protecția copilului sau, după caz, prin hotărâre judecătorească;
10. hotărârea judecătorească prin care soțul/soția este declarat/declarată dispărut/dispărută;
11. hotărârea judecătorească prin care soțul/soția este arestat/arestată preventiv pe o perioadă mai mare de 30 de zile sau execută o pedeapsă privativă de libertate și nu participă la întreținerea copiilor;
12. după caz, alte acte doveditoare privind componența familiei.

Componența familiei, filiația copiilor și situația lor juridică față de reprezentantul legal vor fi verificate/validate de către inspectorii Direcției de Asistență Socială prin verificarea în teren și/sau prin SNIAS.

Bunuri care duc la excluderea VMI

Stabilirea dreptului la venit minim de incluziune se realizează ținându-se seama de bunurile familiei

sau, după caz, ale persoanei singure, cuprinse în Lista bunurilor ce conduc la excluderea acordării venitului minim de incluziune.

LISTA bunurilor ce conduc la excluderea acordării venitului minim de incluziune

Bunuri imobile

Clădiri, alte spații locative în afara locuinței de domiciliu, precum și terenuri situate în intravilan cu suprafața de peste 1.200 mp în zona urbană și 2.500 mp în zona rurală, în afara terenurilor de împrejmuire a locuinței și a curții aferente

Bunuri mobile

Mai mult de un vehicul cu o vechime mai mare de 10 ani, cu drept de circulație pe drumurile publice
Autovehicul cu drept de circulație pe drumurile publice cu o vechime mai mică de 10 ani, cu excepția celor utilizate și/sau adaptate pentru transportul persoanelor cu dizabilități

Șalupe, bărci cu motor, iahturi sau alte tipuri de ambarcațiuni, cu excepția celor necesare pentru transport în cazul persoanelor care locuiesc în aria Rezervației Biosferei „Delta Dunării“

NOTĂ:

În situația în care unul sau mai multe bunuri aflate în proprietatea persoanei singure/familiei beneficiare de venit minim de incluziune este dat în închiriere/arendă/concesiune, acest bun va fi luat în calcul pentru persoana/familia care îl are în închiriere/arendă/concesiune, iar pentru proprietarul de drept se va lua în calcul valoarea obținută în urma cedării dreptului de folosință a bunului.

Persoana sau familia care deține pe lângă locuința de domiciliu o cotă-parte dintr-o altă clădire/spațiu locativ/imobil poate beneficia de venit minim de incluziune indiferent de mărimea cotei, dacă prin această posesiune nu poate valorifica bunul respectiv.

Depozite bancare

Cel puțin unul dintre membrii familiei deține, în calitate de titular, unul sau mai multe conturi/depozite bancare, a căror sumă totală este mai mare de 3 ori față de valoarea câștigului salarial mediu brut prevăzut de Legea asigurărilor sociale de stat. (la acest moment valoarea este de $6095 \times 3 = 18285$ lei)

Obligațiile familiilor/persoanelor singure care beneficiază de VMI

1. Titularul venitului minim de incluziune are obligația să comunice primăriei în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința, orice modificare cu privire la domiciliu, venituri și numărul membrilor familiei, în termen de maximum 15 zile de la data la care a intervenit modificarea.
2. Să depunăți la primărie, din 6 în 6 luni, declarația pe propria răspundere, completată conform modelului aprobat prin normele metodologice de aplicare a legii.

3. Să comunicați primăriei în a cărei rază teritorială își au domiciliul sau reședința, orice modificare cu privire la domiciliu, venituri și numărul membrilor familiei, în termen de maximum 10 zile de la data la care a intervenit modificarea.
4. Solicitanții de VMI - componenta ajutor de incluziune, atât titularul dreptului, cât și membrii familiei sale apti de muncă și care nu obțin venituri din orice formă legală de angajare și nici din activități independente sau activități agricole au obligația:
5. de a urma măsurile active prevăzute de planul individualizat de mediere, stabilit de către AJOFM odată cu înregistrarea acestora ca persoane aflate în căutarea unui loc de muncă;
6. de a se prezenta, ori de câte ori sunt solicitate, la sediul AJOFM în a cărei evidență sunt înregistrate ca persoane în căutarea unui loc de muncă, în vederea încadrării în muncă sau a participării la serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională.
7. Solicitanții de VMI care primesc ajutor de incluziune, au obligația să presteze lunar, la solicitarea primarului, activități sau lucrări de interes local, cu respectarea duratei normale a timpului de muncă și a normelor de securitate și sănătate în muncă. Efectuarea activităților și lucrărilor de interes local se realizează de o singură persoană aptă de muncă din familia beneficiară de ajutor de incluziune.
8. Solicitanții de VMI care primesc ajutor de incluziune în cuantum de până la 50 lei/lună au obligația de a presta trimestrial activități sau lucrări de interes local, în oricare din lunile trimestrului, primarul stabilind orele de muncă pentru trimestrul respectiv.
9. Solicitanții de VMI care primesc ajutor de incluziune, au obligația să efectueze activități cu caracter ocazional, stabilite conform solicitărilor transmise primăriei de către persoane juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale sau întreprinderi familiale care au nevoie de forță de muncă.
10. Solicitanții de VMI care primesc ajutor de incluziune, au obligația să efectueze activități specifice, prevăzute de Legea nr. 111/2022, dacă există solicitări în acest sens.
11. Solicitanții de VMI care primesc ajutor de incluziune și care nu au un nivel de educație școlară sau cunoștințele necesare au obligația să parcurgă cursurile programului educațional „A doua șansă” reglementate prin ordin al ministrului educației.
12. Solicitanții de VMI care primesc ajutorul pentru familia cu copii, în situația în care unul sau mai mulți din copiii aflați în întreținere urmează cursurile unei unități de învățământ din străinătate, au obligația de a prezenta la primărie, din 6 în 6 luni, documentul eliberat de unitatea de învățământ, în condițiile legislației statului respectiv, din care să rezulte frecventarea de către copii a cursurilor, precum și numărul absențelor înregistrate de aceștia, în vederea stabilirii cuantumului ajutorului acordat.
13. Titularul de VMI căruia i s-a suspendat dreptul (plata aferentă VMI integral sau a uneia din componentele sale), are obligația ca, în termenul maxim de 3 luni prevăzut de lege, să fac dovada îndeplinirii obligațiilor a căror nerespectare a constituit motivul deciziei de suspendare.

În caz contrar, se va proceda la încetarea acordării dreptului.